

Академіку НАН України

ПЕТРУ ТИМОФІЙОВИЧУ ТРОНЬКУ — 90

Даний збірник наукових статей підготовлений на знак особливої шани до людини, яка зробила величезний внесок у перемогу історичної справедливості, відновлення доброго ім'я сотень тисяч людей, які постраждали від тоталітарного режиму в Україні. Академік НАН України Петро Тимофійович Тронько став на початку 1990-х рр. одним з ініціаторів Державної програми “Реабілітовані історією” — унікальної на пострадянському просторі. Відтоді розпочалася робота по підготовці багатотомної науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією”, покликаної об'єктивно висвітлити трагічні сторінки історії українського народу, увічнити пам'ять сотень тисяч наших співвітчизників, які стали жертвами політичних репресій.

Робота викликала широкий резонанс як в Україні, так і далеко за її межами. До реалізації програми підключилися провідні науково-дослідні центри, кафедри вищих навчальних закладів, архіви, музеї, архівні підрозділи Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ, їх обласних управлінь, громадські організації.

Починання органів державної влади та управління, наукової й творчої інтелігенції України викликало безперечний інтерес відомих фахівців, громадських діячів Польщі, США, Канади, Російської Федерації, інших зарубіжних країн.

Глибокий науковий пошук дозволив з'ясувати багато невідомих сторінок нашої історії. Однією з них є опір українського суспільства тоталітарному режиму. Дослідження проблематики опору дає змогу спрямувати фокус наукового дослідження на соціокультурні та ментальні аспекти функціонування тоталітарного режиму, взаємодію влади й людини у ситуації перманентного конфлікту й справжньої війни один з одним.

Але головне у проблематиці опору є те, що звичайні люди, чоловіки й жінки, відмовлялися коритися тому, що вважали помилковим, цинічним, антилюдським. Це має велике історичне значення, тому що наші предки проявили героїзм та мужність, відстоюючи свій уклад життя, людську гідність, свободу і права людини.

Редколеія